Dôvody vzniku nových heraldických znakov

Týmto rozsahovo neveľkým materiálom sme sa snažili predstaviť Vám nové heraldické znaky obce Dolné Plachtince, platné od roku 2008. Nedá sa však nespomenúť, že v období od roku 1998 až do konca roka 2007 sa v obci Dolné Plachtince tak vo všeobecnosti ako aj v úradnom styku používal erb, ktorý vypracovala firma ART-INTERIÉR, Marcel Putera, Hlohovec. Návrh tohto erbu vychádzal z podkladov PhDr. Marty Kamasovej, riaditeľky vtedajšieho Štátneho okresného archívu vo Veľkom Krtíši. Erb bol slávnostne vysvätený a uvedený do každodennej praxe dňa **27. septembra 1998**. Bohužiaľ nevedno prečo - nie je našim cieľom hľadať vinníka - tento erb sa nikdy nedočkal zápisu do Heraldického registra Slovenskej republiky a teda nie je možné ho naďalej používať ako oficiálny erb. Ostane len v našich spomienkach a ako neodškriepiteľná súčasť histórie našej obce.

27.decembra 2006, po nepríjemnom zistení, že erb našej obce nie je zapísaný v heraldickom registri, začala Obec Dolné Plachtince vyvíjať čo najväčšie úsilie potrebné k dodatočnému schváleniu tohto erbu. Žiaľ, Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dodatočné schválenie neodobrila. Vyberáme z listu MV SR zo dňa 23.1.2007:

„Heraldická komisia MV SR prerokovala problematiku erbu obce Dolné Plachtince a vzhľadom na pomerne častý výskyt motívu sv. Martina odporučila vernejšie sa pridržať historickej predlohy svojho symbolu- najmä zobraziť koňa ako bežiaceho a plášť vejúci. Komisia neodporúča aplikovať v erbe dve hviezdy, ktoré v žiadnom prípade nemožno interpretovať ako symboly mestských výsad. Na druhej strane, komisia nemá námietky, aby sa nad postavu aplikovala koruna, ktorá spočíva na hornom okraji štítu v historickej predlohe - pravda v primeranej heraldickej štylizácii.“

Po viacnásobnom dopisovaní si s Ministerstvom vnútra SR, Obec Dolné Plachtince dospela k presvedčeniu objednať tvorbu nového erbu v zmysle kritérií heraldickej komisie. Po starostlivom zvážení bol oslovený ako zhotoviteľ návrhu obecného erbu **Tomáš Brúder, ARS Heraldica, Bratislava.** Onedlho uzrela svetlo sveta súčasná podoba erbu. Ucelené dielo bolo následne predložené na schválenie heraldickej komisii, ktorá tentokrát návrh schválila bez pripomienok. Po prijatí erbu na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Dolných Plachtinciach dňa **9. októbra 2007**, bol tento zapísaný do Heraldického registra Slovenskej republiky.

Nový erb a heraldické symboly obce Dolné Plachtince boli slávnostne vysvätené vdp. Rudolfom Pavlíkom, miestnym farárom a predstavené verejnosti počas slávnostnej svätej omše v Dolných Plachtinciach dňa **21. septembra 2008**.

Nuž, čo dodať na záver?

Novému erbu na cestu prajeme, aby sa obec Dolné Plachtince ešte dlhé roky nespochybniteľne pýšila svojimi heraldickými symbolmi, aby si na celé stáročia obyvatelia tejto obce uvedomovali svoju spätosť so svojou rodnou obcou, pamätali na odkaz, kultúru, zvyky a obyčaje svojich starých otcov a aby poohliadnuc sa do histórie, nikto nikdy nemusel uvažovať o tom,
či erb dostatočne reprezentuje ľudí, čo žili, žijú a budú žiť v našej drahej obci,
ale ani o tom,
či ľudia, tu žijúci, svojim správaním nehanobia historický, kultúrny a spoločenský rozmer týchto - dúfajme historicky významných - heraldických znakov.

(c) 2008 Obec Dolné Plachtince
nepredajné
(neprešlo jazykovou úpravou)

OBEC
DOLNÉ PLACHTINCE

Obecný erb a heraldické symboly

Heraldické symboly obce Dolné Plachtince

Historický symbol Dolných Plachtiniec poznáme podľa odtlačku pečatidla, ktoré sa zachovalo na písomnosti z r. 1712. V hornej časti pečatidla sú tri písmená O A P, ktoré sa interpretujú ako oppidum Alzsoj Palojta. Pod nimi je znamenie, ktoré je po formálnej stránke inšpirované šľachtickým erbom, pretože nad štítom so znamením sv. Martina je zobrazovaná koruna, spod ktorej splývajú po oboch stranách štítu prikrývadlá.

Trojica základných symbolov

Erb, pečať a vlajka tvoria trojicu základných symbolov obce. Na tvorbu každého z nich sa vzťahujú osobitné heraldické (náuka o erboch), vexilologické (náuka o vlajkách) a sigilografické (náuka o pečatiach) zákonitosti, pravidlá a zvyklosti. Je výhodné, že pri tvorbe erbu Dolných Plachtiniec možno vychádzať z historického symbolu, na druhej strane je nevýhodou skutočnosť, že sv. Martina malo vo svojich pečatiach dovedna 134 miest a obcí na území dnešného Slovenska. Z uvedeného dôvodu Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky odporučila do štítu vložiť aj motív koruny, ktorý je v starej pečati položený na horný okraj štítu. S ohľadom na heraldické pravidlá erbovej tvorby, podľa ktorých je potrebné v erbe klásť kov na farbu, či farbu na kov, je vzhľadom na obsahovú náplň erbu najvhodnejšie nasledovné sfarbenie: znamenie strieborné a zlaté, štítové pole modré.

Erb obce Dolné Plachtince má teda túto podobu:
v modrom štíte strieborný rytier, svätý Martin, so zlatým chocholom na prilbici, v pravici pred sebou so strieborným položeným obráteným mečom prekrývajúcim ľavicou držaný červený vejúci plášť, v pravom hornom rohu zlatá, purpurom podšitá koruna. Znamenie je vložené do dolu zaobleného, neskorogotického, či tiež španielskeho heraldického štítu. V zmysle heraldickej konvencie sa môže zlatá podľa potreby zamieňať žltou a strieborná bielou, pričom sa však vždy popisuje ako zlatá a strieborná.

Vlajka obce Dolné Plachtince pozostáva z deviatich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, bielej, modrej, žltej, červenej, žltej, modrej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce Dolné Plachtince je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC DOLNÉ PLACHTINCE. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

Odvodené symboly

Od spomenutých troch základných symbolov možno odvodiť ďalšie:

Zástava obce Dolné Plachtince má podobnú kompozíciu ako obecná vlajka. Pomer jej strán však nie je záväzne stanovený, čo znamená, že zástava môže byť aj dlhšia. Zástava sa od vlajky odlišuje tiež tým, že kým vlajka predstavuje voľný kus textilu, ktorý sa vztyčuje na stožiar pomocou lanka, zástava je vždy pevne spojená so žrďou, stožiarom, alebo priečnym rahnom (ak ide o koruhvu).

Krátka zástava obce Dolné Plachtince je tiež pruhová, je však svojou dlhšou stranou pripojená k žrdi. Je vhodná najmä na hromadnú vlajkovú výzdobu obce.

Koruhva obce Dolné Plachtince predstavuje zvislý typ obecnej zástavy, pri ktorej je textil pripojený k priečnemu rahnu, spolu s ktorým sa vztyčuje stožiar.

Znaková zástava obce Dolné Plachtince má podobu takmer štvorca, jej výška sa však v skutočnosti rovná (proporčne) výške erbu a šírka jeho šírke. Erbové znamenie je tu rozvinuté do celej plochy textilu.

Kombinovaná, alebo tiež „veľká“ **koruhva obce Dolné Plachtince** predstavuje spojenie koruhvy zo znakovou zástavou, ktorá sa pridáva k priečnemu rahnu do hornej časti zástavy.

Štandarda starostu obce Dolné Plachtince má medzi ostatnými symbolmi obce osobitné postavenie. Je vlajkou starostu, jedným z odznakov jeho úradu. Podobá sa znakovej zástave, jej však doplnená o lem vo farbách obce. Rozdiel je tiež v tom, že kým znaková zástava môže byť zhotovená v mnohých exemplároch, štandarda existuje spravidla len v jednom vyhotovení a býva tiež zhotovená luxusnejšou technikou

Heraldické symboly obce Dolné Plachtince boli schválené uznesením č. 11/2007 Obecného zastupiteľstva v Dolných Plachtinciach dňa 9. októbra 2007. Symboly obce sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou D-177/2007.

Zdroj: Heraldická štúdia „Erb obce Dolné Plachtince“,
PhDr. Ladislav Vrteľ, akademik Medzinárodnej Heraldickej akadémie v Paríži
a tajomník Heraldického kolégia Fraňa Kráľa 21, 811 05 Bratislava; Bratislava, júl 2007